यो आयोजना तथ्याङ्क विवरण अनुवाद २०७२ साउन २८ (१३ अगस्ट २०१५) को अङ्ग्रेजी मूल संस्करणमा आधारित छ।

ADB ASIAN DEVELOPMENT BANK

नेपाल : भूकम्प आपतकालीन सहायता आयोजना

आयोजनाको नाम	भूकम्प आपतकालीन सहायता आयोजना Earthquake Emergency Assistance Project
आयोजना नम्बर	४९२१५-००१
देश	नेपाल
आयोजनाको अवस्था	स्वीकृत
आयोजनाको प्रकार / सहायताको रुपरेखा	ऋण प्राविधिक सहायता
लगानीको स्रोत / रकम	**ऋण ३२६०-एनईपी : भूकम्प आपतकालीन सहायता आयोजना** एसियाली विकास कोष — २०० मिलियन अमेरिकी डलर **प्राविधिक सहायता ९८१०-एनईपी : नेपाल भूकम्प पुनर्स्थापना तथा पुनर्निर्माण कार्यक्रमको कार्यान्वयनका लागि सहायता आयोजना** प्राविधिक सहायता विशेष कोष — १.५० मिलियन अमेरिकी डलर
रणनीतिक कार्यसूची	वातावरणीय रुपमा दिगो वृद्धि समावेशी आर्थिक वृद्धि
परिवर्तनका संवाहक	सुशासन र क्षमता विकास
क्षेत्र/उपक्षेत्र	शिक्षा - शिक्षा क्षेत्र विकास
लैङ्गिक समता र मूलप्रवाहीकरण	प्रभावकारी लैङ्गिक मूल प्रवाहीकरण
वर्णन	यस आयोजनामार्फत एसियाली विकास बैंकले हजारौं बालबालिकालाई विद्यालयमा फर्काउने, निराशामा रहेका समुदायहरुमा महत्वपूर्ण सरकारी सेवाहरु पुनःप्रवाह गराउने, र महत्वपूर्ण सडक सञ्जालहरुको मर्मत गरेर परिवारहरुका लागि रोजगारी र आय आर्जनका अवसर सिर्जना गर्ने नेपाल सरकारको प्रयत्नमा सहयोग गर्नेछ । आयोजनाले भूकम्पबाट भत्केका कम्तीमा ७०० विद्यालयका भवनहरु पुनर्निर्माण वा मर्मत गर्नेछ । यस आयोजना अन्तर्गत पुनर्निर्माण वा मर्मत गरिएका विद्यालयहरुमा भविष्यमा आइ पर्ने विपद् सामना गर्नका लागि सबल संरचना र इन्जिनियरिङ कार्यहरु समावेश हुनेछन् । तिनीहरुमा छात्रा र

	छात्रका लागि बेग्लाबेग्लै सुविधा सम्पन्न सुधारिएका शौचालय पनि रहने छन् । आयोजनाको हिस्साका रुपमा पुनः सुविधा सम्पन्न बनाइएका विद्यालयहरुका आसपासका समुदायमा विपद् जोखिम व्यवस्थापन सिद्धान्तको जानकारी र चेतना अभिवृद्धि गराइने छ । साथै, विपद्को सामना गर्ने सरकारी संरचनाहरु निर्माण र सुविधायुक्त बनाउँदा जनतामा महत्वपूर्ण सामाजिक सेवाहरु सम्भव भएसम्म चाँडो दिन सङ्क्रमणकालीन कार्यालयहरुको स्थापना गरिने छ । आयोजनाले भूकम्प र पहिरोबाट भत्केका करिब १३५ किलोमिटर रणनीतिक सडक र करिब ४५० किलोमिटर ग्रामीण सडकको पनि मर्मत र सुधार गर्नेछ । सडकहरु भविष्यमा आइ पर्ने विपद् र जलवायु परिवर्तनको असरको सामना गर्न सक्ने बनाउन सुधारिएका सडक सुरक्षा विशेषताहरु सहित पुनर्निर्माण गरिने छन् । आयोजना अन्तर्गतको भइरहेको कामको दीर्घकालीन नतिजा भविष्यमा आइ पर्ने विपद्को समाना गर्न सक्ने गरी डिजाइन गरिएका सडक, विद्यालयहरु र सरकारी भवनहरुको निर्माण रहेको छ । यसले भूकम्पबाट तहसनहस भएका समुदायको सामाजिक र आर्थिक पुनःप्राप्तिलाई गति दिने छ ।
आयोजनाको औचित्य र राष्ट्रिय/क्षेत्रीय रणनीतिसँगको सम्बन्ध	२०७२ वैशाख १२ गते (२५ अप्रिल २०१५) नेपालले हालैको सबैभन्दा विनाशकारी भूकम्पको सामना गऱ्यो । ७.८ म्यागिनच्युडको भूकम्पले राजधानी काठमाडौंलाई तहसनहस बनायो र नेपालको समग्र भूक्षेत्रको २० प्रतिशतमा क्षति पुऱ्यायो । देशका भवनहरु र ऐतिहासिक स्थलहरुमा भएको व्यापक विनाशले विश्वलाई तत्काल्रै स्तब्ध बनायो र भूकम्पबाट निधन भएका नेपाली जनताको सङ्ख्याको दृश्यले अवस्थालाई अरु बढी संवेदनशील बनायो । करिब ८० लाख मानिसहरु प्रभावित भए जसमा ८,७०० को मृत्यु भयो भने २२,४९३ घाइते भए । ७८५,००० घरहरु भत्किँदा लाखौं मानिस घरवारविहीन भए । करिब ३०,००० विद्यालयका भवनहरु भत्किँदा करिब १५ लाख बालबालिकाको शिक्षा प्रभावित भयो । जनतालाई अति आवश्यक सेवा प्रदान गर्न पुनर्स्थापनाको प्रक्रिया सुरु गर्ने अधिकांश सरकारी भवनहरु क्षतिग्रस्त हुँदा अवस्था अरु निराशाजनक बन्यो । प्रारम्भिक तथ्याङ्कले क्षतिको आँकडा रुपियाँ ४७ खर्ब ६० अर्ब बिलियन रुपियाँदेखि ७६ खर्ब ८ अर्ब रुपियाँसम्म (४.८ बिलियन अमेरिकी डलरदेखि ७.७ बिलियन अमेरिकी डलरसम्म) पुग्ने देखाएको छ, जुन देशको कुल गार्हस्थ उत्पादनको एक तिहाइभन्दा बढी हुन आउँछ । खास गरेर आफ्नो जीविकोपार्जनका लागि नेपालका धेरै जनता निर्भर रहेको पर्यटन उद्योगमा बढी असर पुग्यो । काठमाडौं उपत्यकामा रहेका १० वटा विश्व सम्पदा सूचीमा रहेका स्थलहरुमध्ये सात वटामा क्षति पुग्यो, त्यस्तै धेरै लोकप्रिय पदयात्राका मार्गहरु पनि क्षतिग्रस्त भए । भूकम्पका कारण लगभग १० लाख मानिस गरिबीमा धकेलिन सक्ने प्रारम्भिक अनुमानले सङ्केत गरेको छ ।
प्रभाव	नेपालको भूकम्पबाट प्रभावित जिल्लाहरु (आयोजनाले निर्दिष्ट गरे अनुरुप) मा द्रुत आर्थिक र सामाजिक पुनर्लाभ

आयोजनाको प्रतिफल	
प्रतिफलको वर्णन	भूकम्प प्रतिरोधी पूर्वाधारसहित महत्वपूर्ण आर्थिक तथा सामाजिक गतिविधि पुनः सक्रिय भएको
प्रतिफल तर्फको प्रगति	
कार्यान्वयनको प्रगति	
आयोजनाको नतिजाको वर्णन	१. विद्यालयहरु पुनःनिर्माण र स्तरोन्नति भएको २. सडक र पुलहरु मर्मत र/वा पुनःनिर्माण भएको ३. जिल्ला सरकारी कार्यालयहरु निर्माण र/वा पुनर्निर्माण भएको ४. विपद्को पूर्व तयारी र व्यवस्थापन क्षमता सुदृढ भएको
कार्यान्वयनको प्रगतिको अवस्था (नतिजा, गतिविधि र विषय वस्तु)	
भौगोलिक अवस्थिति	

सुरक्षण समूहहरु	
वातावरण	ख
अनैच्छिक पुनर्वास	ख
आदिवासी जनसङ्ख्या	ग

वातावरणीय र सामाजिक विषय वस्तुको सारांश	
वातावरणीय पक्षहरु	वातावरणीय दृष्टिबाट आयोजना ख वर्गमा रहेको छ । उपआयोजनाहरुले विद्यालय, सडक र सार्वजनिक भवनहरुको निर्माण गर्ने छन् । उल्लेख्य प्रतिकूल वातावरणीय असरको रोकथाम गर्न उपआयोजना चयनका मापदण्डहरु तय गरिएका छन् । वातावरणीय मूल्याङ्कन र पुनरावलोकन कार्य ढाँचा तयार पारिएको थियो र एडिबीको सुरक्षण नीति कथन, २००९ र सरकारी ऐन तथा नियमावली बमोजिम सार्वजनिक गरिएको थियो । कार्यान्वयनको व्यवस्थापन कार्यान्वयन गर्ने निकायहरु र एडिबीको लगानीका अन्य आयोजनाहरुको अनुभवका आधारमा तय गरिएको छ र वातावरणीय प्रभावको व्यवस्थापन गर्न परामर्श सहायता मार्फत पर्याप्त क्षमताको सुनिश्चित गरिएको छ । वातावरणीय मूल्याङ्कन र पुनरावलोकन कार्य ढाँचासँग मेल खाने गरी प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण र वातावरणीय व्यवस्थापन योजना तयार पारिने छ र त्यसलाई बोलपत्र र ठेकेदारहरुले कार्यान्वयन गर्नु पर्ने ठेक्काका र कार्यान्वयन गर्ने निकायहरुले गर्ने अनुगमनका काजगातमा समावेश गरिने छ । साथै, नेपाल आवासीय नियोगमा गर्नु पर्ने वातावरणीय प्रतिवेदन अर्ध वार्षिक रुपमा प्रस्तुत गरिने छ ।

अनैच्छिक पुनर्वास	जग्गा प्राप्ति, अनैच्छिक पुनर्वासका प्रभाव र सामाजिक जोखिम कम गर्न उपआयोजना चयनका मापदण्डहरु तय गरिएका छन् । योजना अध्ययन र उपआयोजनाहरुको विस्तृत डिजाइनलाई सहयोग गर्न पुनर्वास कार्य ढाँचा तयार पारिएको थियो र एडिबीको सुरक्षण नीति कथन र सरकारी ऐन तथा नियमावली बमोजिम सार्वजनिक गरिएको थियो । कार्यान्वयनको व्यवस्थापन प्रक्रिया कार्यान्वयन गर्ने निकायहरु र एडिबीको लगानीका अन्य आयोजनाहरुको अनुभवका आधारमा तय गरिएको छ र वातावरणीय प्रभावको व्यवस्थापन गर्न परामर्श सहायता मार्फत पर्याप्त क्षमताको सुनिश्चित गरिएको छ ।
आदिवासी जनसङ्ख्या	कार्यान्वयनको अवधिमा आयोजना क्षेत्रहरुमा सरोकारवालाहरुसँग परामर्श गरिने छ ।
सरोकारवालासँगको सञ्चार, सहभागिता र परामर्श	
आयोजना निर्माणको अवधिमा	आयोजनाको तयारीको क्रममा पेसागत संघसंस्थाहरु, विकासका साझेदारहरु र सरकारमार्फत निजी क्षेत्रसँग र स्थलगत अध्ययनको क्रममा लाभ पाउने सम्भाव्य व्यक्तिहरुलगायत उल्लेख्य मुख्य सरोकारवालाहरुसँग परामर्श गरिएको थियो ।
आयोजना कार्यान्वयनको अवधिमा	सञ्चार र सामुदायिक परिचालनमा सहयोग गर्न सामाजिक विज्ञहरु परिचालन गरिने छन् । उनीहरुले यौनजन्य सङ्क्रमण र बालश्रम जस्ता विपद्पछिका सामाजिक जोखिमहरु न्यूनीकरण गर्न चेतना अभिवृद्धि गर्ने छन् ।
व्यावसायिक अवसरहरु	
परामर्श सेवा	सबै परामर्शदाताहरु परामर्शदाताको प्रयोग सम्बन्धी एडिबीको निर्देशिका बमोजिम नियुक्त हुने छन् । परामर्शदातासँगको सम्झौता गर्नका आवश्यक पर्ने जाँच सूची http://www.adb.org/documents/handbooks/project-implementation/ मा उपलब्ध छ । गुणस्तर र खर्चमा आधारित छनौट (क्युसीबीएस) र एसएसएस अन्तर्गत फर्महरुसँगबाट सेवा लिने सम्बन्धी सम्झौताका लागि विस्तृत प्रक्रिया खरिद योजनामा उल्लेख गरिएको छ । ईए/आईएको लचकता सुनिश्चित गर्ने एउटा प्रयास स्वरुप एडिबीलाई चार पटक सुझाव/प्रतिवेदन (सुझाव/प्रतिवेदन १, २, ३ र ४) प्रस्तुत गर्ने व्यवस्थाको साटो कम्तीमा तिन पटक सुझाव/प्रतिवेदन दिए हुने व्यवस्था गरिएको छ । सबै परामर्शदाता फर्मको छनौट तिनका परामर्शदाताहरुको सहयोगमा ईए/आईएबाट गरिने छ । परामर्शदाता फर्महरु चयन गर्ने काम प्राविधिक प्रस्तावको व्यक्तिगत विवरणको उपयोग गर्दै गुणस्तर र खर्चमा आधारित छनौट ((क्युसीबीएस), ९०:१० को अनुपातमा गुणस्तर खर्च अनुपात)) मार्फत गरिने छ । आयोजना ३ वर्षमा पुरा हुने भएकाले परामर्शदाताहरुको नियुक्ति र परिचालन आशयपत्र र प्रस्ताव आह्वानका लागि १५ दिनको छोटो प्रस्ताव प्रस्तुत अवधिमा द्रुत रुपमा गरिने छ ।

खरिद	वस्तु तथा कामको खरिद र परामर्श सेवा लिने काम एडीबीको विपद् आपतकालीन सहायतता नीति, खरिदका लागि एडिबीको निर्देशिका (अप्रिल २०१५ र पछिल्ला संशोधनसमेत) र परामर्शदाताको प्रयोग सम्बन्धी एडिबीको निर्देशिका (अप्रिल २०१३ र पछिल्ला संशोधनसमेत) को अधीनमा रही सरलीकृत र द्रुत प्रक्रियाबाट हुनेछ ।
जिम्मेवार एडीबी अधिकारी	भिभिअन क्यास्ट्रो-वुल्ड्रिज
जिम्मेवार एडीबी विभाग	दक्षिण एसिया विभाग
जिम्मेवार एडीबी महाशाखा	नेपाल आवासीय नियोग
कार्यान्वयन गराउने निकाय	अर्थ मन्त्रालय
समय तालिका	
अवधारणा पारित	२०७२ जेठ २१ (४ जुन २०१५)
तथ्य प्राप्ति	२०७२ जेठ १९ (२ जुन २०१५) देखि २०७२ जेठ २२ (५ जुन २०१५) सम्म
व्यवस्थापन समीक्षा बैठक	२०७२ जेठ २५ (८ जुन २०१५)
स्वीकृति	२०७२ असार ९ (२४ जुन २०१५)
पछिल्लो समीक्षा भ्रमण (मिसन)	-

ऋण ३२६०-एनईपी

महत्वपूर्ण तथ्याङ्कहरू					
स्वीकृति	**हस्ताक्षर मिति**	**प्रभावकारिता मिति**	**समाप्ति**		
			मूल	**संशोधित**	**वास्तविक**
२०७२ असार ९ (२४ जुन २०१५)	-	-	२०७५ चैत १७ (३१ मार्च २०१९)	-	-

लगानी योजना		**ऋणको उपयोगिता**				
	कुल (मिलियन अमेरिकी डलरमा)	मिति	एडीबी	अन्य	खुद	प्रतिशत
आयोजनाको लागत	२३२.००	सञ्चित सम्झौता				
एडीबी	२००.००	२०७२ असार ९ (२४ जुन २०१५)	०.००	०.००		०%
समकक्षी	३२.००	सञ्चित खर्च				
सहवित्त	०.००	२०७२ असार ९ (२४ जुन २०१५)	०.००	०.००		०%

प्राविधिक सहायता ८९१०-एनईपी

महत्वपूर्ण तथ्याङ्कहरू					
स्वीकृति	हस्ताक्षर मिति	प्रभावकारिता मिति	समाप्ति		
			मूल	संशोधित	वास्तविक
२०७२ असार ९ (२४ जुन २०१५)	२०७२ साउन १० (२६ जुलाई २०१५)	२०७२ साउन १० (२६ जुलाई २०१५)	२०७५ असार १६ (२६ जुलाई २०१५)	-	-

लगानी योजना/प्राविधिक सहायताको उपयोगिता							सञ्चित खर्च	
एडिबी	सहवित्त	समकक्षी सरकार	लाभ प्राप्तकर्ता	आयोजनाको दाता	अन्य	जम्मा	मिति	रकम
१,५००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१,५००,०००.००	२०७२ असार ९ (२४ जुन २०१५)	०.००

पछिल्लो आयोजना तथ्याङ्क विवरण सङ्कलन	२०७२ जेठ ३२ (१५ जुन २०१५)
आयोजनाको बेव पेज	http://www.adb.org/projects/49215-001/main
आयोजना सम्बन्धी जानकारीका लागि	http://www.adb.org/forms/request-information-form?subject=49215-001

आयोजना तथ्याङ्क विवरणमा कुनै पनि आयोजना तथा कार्यक्रमको सारांश जानकारी दिइएको हुन्छ । किनभने आयोजना तथ्याङ्क विवरण भनेको निरन्तर चलिरहने (अद्यावधिक भइरहने) प्रक्रिया हो । कतिपय जानकारी सुरूकै विवरणमा उपलब्ध नहुन सक्छन् तर त्यस्ता जानकारीहरूलाई समेत क्रमवद्ध रूपमा समावेश गर्दै लगिने छ । प्रस्तावित आयोजनाका बारेमा समावेश गरिएका जानकारीहरू अनुमानित तथा साङ्केतिक हुन् ।

एडिबीबाट यस आयोजना तथ्याङ्क विवरणमा दिइएका सूचनाहरु यसका प्रयोक्ताहरुलाई कुनै पनि किसिमको सुनिश्चिततताविना स्रोतका लागि मात्र रहेका छन् । एडिबीले उच्च गुणस्तरको विवरण प्रदान गर्ने प्रयास गर्दा गर्दै पनि यी सूचना कुनै पनि किसिमको वारेण्टीविना नै “यथा तथ्य”का रुपमा उपलब्ध गराइएका छन । सूचना प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष हुन सक्दछन् जुन व्यावसायिक वारेण्टीको सीमितता र खास प्रयोजनका लागि उपयुक्तताको वारेण्टीविनाका तथा अनतिक्रम्य रहेका छन् । एडिबीले विशेष गरी यस्ता कुनै पनि सूचनाको तथ्यपरकता वा पूर्णताका सम्बन्धमा कुनै पनि प्रकारको वारेण्टी वा प्रतिनिधित्व गर्दैन ।